

s.a.

Genç Bilim İnsanları; Değerli Arkadaşlar,

Öncelikle hepinizi muhabbetle selamlar, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Hadis anabilim dalımıza mensup hocalarımızla yaptığımız istişareler sonucunda; hadis yüksek lisans, doktora ve doktora yeterlik imtihanlarına hazırlık amacıyla üç ayrı okuma listesi oluşturulmuştur.

Söz konusu listelerin, program danışmanı bulunduğum bütün arkadaşlara gönderilmesi uygun görülmüştür.

Faydalı olması temennisiyle bilgi ve ilgilerinize sunulur.

Selam ve dualarımla.

27.07.2020

Prof.Dr. Hasan CİRİT

M.Ü. İlâhiyat Fakültesi

Hadis Anabilim Dalı Başkanı

I. YÜKSEK LİSANS HAZIRLIK OKUMA LİSTESİ

A. Hadis-Sünnet

1. Abdülgani Abdulhâlık, *Hücciyetü's-sünne (Sünnetin Delil Oluşu* [trc. Dilaver Selvi]).
2. Ahatlı, Erdinç, *Peygamberlik ve Hz. Muhammed'in Peygamberliği*.
3. Akyüz, Ali, *Hz. Peygamber'in Medeniyet Projesi Saygı Medeniyeti*.
4. Aydınli, Abdullah, *Hadis Yazıları*.
5. Bedir, Murteza, *Sünnet: Hz. Peygamber'in Evrensel Mesajı*.
6. Güler, Zekeriya, *Hadis Tetkikleri*.
7. Karadavi, Yusuf, *Keyfe neteâmel mea's-sünneti'n-nebeviyye (Sünneti Anlamada Yöntem* [trc. Bünyamin Erul]).
8. Muhammed Ebû Şehbe, *Difa' 'ani's-sünne (Sünnet Müdafası* [trc. Mehmet Görmez – M. Emin Özafşar]).
9. Osmani, M. Taki, *The Authority of Sunnah (Sünnetin Değeri ve Bağlayıcılığı* [trc. Mehmet Özşenel]).
10. Yardım, Ali, *Peygamberimiz'in Şemâili*.

B. Tarih-Usûl

11. Aydınli, Abdullah, *Hadis Istılahları Sözlüğü*.
12. Aydınli, Abdullah, *Hadis Tespit Yöntemi*.
13. Babanzâde Ahmed Naim, *Tecrid-i Sarih Mukaddimesi ve Tecrîd* (en az iki cilt).
14. Cirit, Hasan, *Hadise Giriş*.
15. Ebû Zehv, Muhammed, *el-Hadîs ve'l-muhaddisûn (Hadis ve Hadisçiler* [trc. Selman Başaran – Mehmet Ali Sönmez]).
16. *Hadislerle İslam*'ın mukaddimesi (ve örnek olarak en az bir cilt).
17. Hamidullah, Muhammed, *Sahifah Hammam ibn Munabbih: The Earliest Extant Work on the Hadith (Muhtasar Hadis Tarihi ve Hemmam b. Münebbih'in Sahifesi* [trc. Talat Koçyiğit]).
18. Koçyiğit, Talat, *Hadis Tarihi*.
19. Koçyiğit, Talat, *Hadis Usulü*.
20. Kuzudişli, Bekir, *Hadis Tarihi*.
21. Tahhân, Mahmud, *Teysîru mustalahi'l-hadîs (Yeni Hadîs Usûlü* [trc. Cemal Ağırman]).
22. Yücel, Ahmet, *Hadis Tarihi*.
23. Yücel, Ahmet, *Hadis Usulü*.

C. Literatür

24. el-A‘zamî, Mustafa, *Studies in Early Hadith Literature (İlk Devir Hadis Edebiyatı* [trc. Hulusi Yavuz]).
25. Cemal, Ağırman, *Hadis Kaynaklarının Dili*.
26. Çakan, İsmail Lütfi, *Hadis Edebiyatı*.
27. Özpınar, Ömer, *Hadis Edebiyatının Oluşumu*.

D. Hadis Problemleri

28. Yıldırım, Enbiya, *Hadisler ve Zihinlerdeki Sorular*.
29. “Hadis Problemleri”, “Hadis Meseleleri” başlıklı eserler.

E. Ricâl

30. Aşık, Nevzat, *Sahâbe ve Hadîs Rivâyeti*.
31. Âşıkkutlu, Emin, *Hadiste Ricâl Tenkidi*.

F. Hadis Tenkidi ve Bazı Teknik Bahisler

32. el-A‘zamî, Mustafa, *Menhecü’l-nakd (Muhaddislerin Hadis Tenkit Yöntemi* [trc. M. Enes Topgül – M. İkbâl Aslan]).
33. Çakan, İsmail Lütfi, *Hadislerde Görülen İhtilaflar ve Çözüm Yolları*.
34. Karataş, Mustafa, *Hadislerin Sayısı ve Artması*.
35. Polat, Selahattin v.dğr. *Hadis Araştırma ve Tenkit Kılavuzu*.
36. Ünal, İsmail Hakkı, *İmâm-ı Azam Ebû Hanîfe’nin Hadis Anlayışı ve Hanefî Mezhebinin Hadis Metodu*.

G. Metin

37. *Riyâzu’s-Sâlihîn*.

II. DOKTORA HAZIRLIK OKUMA LİSTESİ

1. Aktepe, İshak Emin, *Erken Dönem İslam Hukukçularının Sünnet Anlayışı*.
2. Albayrak, Ali, *Buhârî'nin Kaynakları ve Fuad Sezgin*.
3. Brown, Daniel, *Rethinking Tradition in Modern Islamic Thought (İslam Düşüncesinde Sünneti Yeniden Düşünmek* [trc. Sabri Kızılkaya - Salih Özer]).
4. Ebû Gudde tarafından neşredilen risâleler (*Selâs resâil, Erba' resâil, Hams resâil*),
5. Efendioğlu, Mehmet, *Sahâbeye Yöneltilen Tenkitler*.
6. Erdoğan, Mehmet, *Vahiy-Akıl Dengesi Açısından Sünnet*.
7. Erünsal, İsmail, *Kitap ve Kütüphane*.
8. Fazlur Rahman, *Islamic Methodology in History (Tarih Boyunca İslami Metodoloji Sorunu* [trc. Salih Akdemir]).
9. Gazali, Muhammed, *es-Sünnetü'n-nebeviyye beyne ehli'l-fıkh ve ehli'l-hadîs (Fıkıhçılara ve Hadisçilere Göre Nebevi Sünnet* [trc. Ali Özek]).
10. Genç, Mustafa, *Sünnet-Vahiy İlişkisi*.
11. Görmez, Mehmet, *Sünnet ve Hadisin Anlaşılması ve Yorumlanmasında Metodoloji Sorunu* (değerlendirme yazılarıyla birlikte) .
12. Guraya, M. Yusuf, *Sünnetin Neliği Sorununa Metodik Bir Yaklaşım* (M. Emin Özafşar).
13. *Hadis Şerh Literatürü I* (ed. Mustafa Macit Karagözoğlu).
14. Hansu, Hüseyin, *Mu'tezile ve Hadis*.
15. Juynboll, G. H. A., *Muslim Tradition: Studies in Chronology Provenance and Author (Hadis Tarihinin Yeniden İnşası* [trc. Salih Özer]).
16. Kara, İsmail, *İlim Bilmez Tarih Hatırlamaz & Şerh ve Haşiye Meselesine Dair Birkaç Not*.
17. Karagözoğlu, Mustafa Macit, *Zayıf Râviler*.
18. Kırbaçoğlu, Hayri, *İslam Düşüncesinde Hadis Metodolojisi*.
19. Kırbaçoğlu, Hayri, *İslam Düşüncesinde Sünnet*.
20. Koçkuzu, Ali Osman, *Rivayet İlimlerinde Haber-i Vahitlerin İtikat ve Teşri Yönlerinden Değeri*.
21. Koçyiğit, Talât, *Hadisçilerle Kelâmcılar Arasındaki Münakaşalar*.
22. Leknevî, *el-Ecvibetü'l-fâzile (Hadis İlminin Temel Konuları* [trc. Harun Reşit Demirel]).
23. M. Fuâd Abdülbâkî, *el-Lü'lü' ve'l-mercân*.
24. Motzki, Harald, *Batı'da Hadis Çalışmalarının Tarihi Seyri* (ed. Bülent Uçar).
25. Muhammed Ebu Zehra'nın imamlar serisindeki eserleri.
26. Özafşar, Mehmet Emin, *Hadis ve Kültür Yazıları*.

27. Özafşar, Mehmet Emin, *Hadisi Yeniden Düşünmek*.
28. Özkan, Halit, *Memlüklerin Son Asrında Hadis*.
29. Özşenel, Mehmet, *Ebu Yusuf'un Hadis Anlayışı*.
30. Özşenel, Mehmet, *İlk Dönem Hadis-Rey Tartışmaları*.
31. Polat, Salahattin, *Metin Tenkidi*.
32. Polat, Salahattin, *Hadis Araştırmaları*.
33. Sezgin, Fuad, *Buhârî'nin Kaynakları*.
34. Sibai, Mustafa, *es-Sünne ve mekânetuhâ fi't-teşrîi'l-İslâmi (İslam Hukukunda Sünnet* [trc. İshak Doğan]).
35. Subhi es-Salih, *Ulûmü'l-hadîs ve mustalahuhû (Hadis İlimleri ve Hadis Istılahları* [trc. M. Yaşar Kandemir]).
36. Şahyar, Ayşe Esra, *Zayıf Hadis Rivayeti*.
37. Şia'nın Hadis Anlayışı Üzerine İncelemeler (ed. M. Macit Karagözoğlu - M. Enes Topgöl).
38. Topgöl, Muhammed Enes, *Rivayetten Râviye*.
39. Ünal, Yavuz, *Hadisin Doğuş ve Gelişim Tarihine Yeniden Bakış*.
40. Yargı, Mehmet Ali, *Meşhur Sünnetin Dindeki Yeri*.
41. Yiğit, Metin, *İlk Dönem Hanefî Kaynaklarına Göre Ebû Hanîfe'nin Usûl Anlayışında Sünnet*.
42. Yücel, Ahmet, *Hadis Istılahlarının Doğuşu ve Gelişimi*.
43. Zerkeşî, *el-İcâbe li-îrâdi mâ istedrekethu Âişe 'ale's-sahâbe (Hz. Âişe'nin Sahabeye Yönelttiği Eleştiriler* [trc. Bünyamin Erul]).

III. DOKTORA YETERLİLİK LİSTESİ

A. Ricâl İlmi, Cerh-Ta'dîl

1. Eren, Mehmet, *Hadis İlminde Rical Bilgisi ve Kaynakları*.
2. İbn Ebî Hâtim, *Takdimetü 'l-Cerh ve 't-ta 'dîl* (tahkikli nüsha).
3. Leknevî, *er-Ref' ve 't-tekmîl fî 'l-cerhi ve 't-ta 'dîl* (*Hadis Değerlendirme Kriterleri* [trc. Mahmut Yazıcı]).
4. Turhan, Halil İbrahim, *Rical Tenkidinin Doğuşu ve Gelişimi*.
5. Zehebî, *Siyeru a 'lami 'n-nübelâ*' dan her tabakadan önemli bir kişi seçilerek biyografisi okunacak.

B. Hadis ve Diğer İslâmî İlimler

6. Bedir, Murteza, *Fıkıh Mezhep ve Sünnet*.
7. Kaya, Ali, *İlk Dönem Hadis Tartışmaları*.
8. *Sünni Paradigmanın Oluşumunda Şafii 'nin Rolü* (ed. Hayri Kırbasoğlu).
9. Uysal, Muhittin, *Tasavvuf Kültüründe Hadis*.
10. Yıldırım, Ahmet, *Tasavvufun Temel Öğretilerinin Hadislerdeki Dayanakları*.
11. Fıkıh Usûlü ve İslam Hukuk/Fıkıh Tarihine dair Arapça ya da Türkçe özlü birer kitap.

C. Hadis Tarihi

15. *TALİD* Hadis Sayısı.

D. Hadis Usûlü ve Hadiste Metin Tenkidi

17. ed-Dümeynî, Misfir b. Gurmullah, *Mekâyîsü nakdi mütûnü 's-sünne* (*Hadis 'te Metin Tenkidi Metotları* [trc. Ahmet Yücel v.dğr.]).
18. Hamza el-Melibârî, *Nazarât cedide fî ulûmi 'l-hadîs* (*Hadis Usûlüne Yeni Yaklaşımlar* [trc. Muhittin Düzenli Ayhan Ak]).
19. İbnü's-Salâh, *Ulûmu 'l-hadîs* (*Ulûmu 'l-Hadîs Hadis İlminin Ana Konuları Bilgisi* [trc. Abdullah Aydın]).
20. Süyûtî, *Tedribü 'r-râvî* (trc. Muhammed Enes Topgül – Faik Akcaoğlu).
21. el-Avnî, Şerif Hâtim, *el-Menhecü 'l-muktarah*.
22. Tehânevî, *Kavâid fî ulûmi 'l-hadîs* (*Yeni Usûl-i Hadis* [trc. İbrahim Canan]).

E. Sahâbe ve Hadis

23. Erul, Bünyamin, *Sahâbenin Sünnet Anlayışı*.
24. Uraler, Aynur, *Sahâbe Uygulaması Olarak Sünnete Bağlılık*.

F. Hadis İlimleri

25. İbn Kuteybe, *Te'vilü muhtelifü'l-hadîs* (*Hadis Müdafaası* [trc. M. Hayri Kırbaçoğlu]).
26. İbn Receb el-Hanbelî, *Şerhu İleli't-Tirmizî*.
27. Koçkuzu, Ali Osman, *Hadiste Nâsih-Mensûh Meselesi*.
28. Süyûtî, *el-Lüma' fî esbâbi vürûdi'l-hadîs* (*Hadisler ve Sebepleri* [trc. Necati Tetik - Abdulmecid Okçu]).

G. Hadis Metinleri ve Klasik Hadis Şerhleri

29. İmam Mâlik, *el-Muvatta'*.
30. Bu seviyede klasik hadis şerhlerini usûl ve metotları çerçevesinde okuyup anlama becerisi kazanılmış olması beklenir. (*Muvatta'* şerhleri, *Fethu'l-bârî*, *Umdetü'l-kârî*, *Kastallânî*, *Avnu'l-mabûd* vb.).

H. Batıda Hadis Çalışmaları ve Mahiyeti

31. el-A'zamî, Mustafa, *On Schacht's Origins of Muhammadan Jurisprudence* (*İslâm Fıkhi ve Sünnet* [trc. Mustafa Ertürk]).
32. Motzki, Harald, *İsnad ve Metin Bağlamında Hadis Tarihlendirme Metotları* (trc. Bekir Kuzudişli).
33. Kızıl, Fatma, *Müşterek Râvi Teorisi ve Tenkidi*.
34. Yücel, Ahmet, *Oryantalist Hadis Anlayışı ve Eleştirisi*.

I. Muhtelif Konular

34. İbnü's-Salâh, *Sıyânetü Sahîhi Müslim*.
35. Kuzudişli, Bekir, *Şîa ve Hadis*.
36. Makdisî, *Şurûtü'l-eimmeti's-sitte*.

Yeterliliğe girecek adayların yüksek lisans ve doktora hazırlık listelerinde yer alan kitapları okumuş olmaları gerekmektedir.